Особливо важливе значення при проведенні аналізу відіграє система показників, яка дозволяє всесторонньо охарактеризувати ефективність податкового планування на підприємстві. Ефективність податкового планування визначають за допомогою ряду коефіцієнтів, загальна схема розрахунку яких передбачає відношення сукупності податкових витрат або їхніх окремих складових до об'єму продаж, собівартості або прибутку. Показники можуть розраховуватись як в частках одиниці, так і у відсотках.

Показники результативності податкового планування можна розділити за наступними групами.

І група – показники, що дозволяють одержати загальну характеристику ефективності методів і схем, обраних підприємством (показник податкового навантаження, коефіцієнт податкового ефекту, коефіцієнт ефективності оподаткування, показник раціональності податкової політики).

ІІ група – це показники, що характеризують частку груп податкових платежів, наприклад, в ціні продукції і в прибутку (коефіцієнт податкомісткості реалізованої продукції, коефіцієнт оподаткування ціни, коефіцієнт оподаткування прибутку, коефіцієнт оподаткування доходів, коефіцієнт оподаткування витрат).

ІІІ група – показники ефективності використання податкових пільг (коефіцієнт пільгового оподаткування, коефіцієнт ефективності застосування пільги).

Отже, результати отримані в процесі аналізу ефективності податкового планування дозволяють оцінити досягнутий позитивний ефект від оптимізації оподаткування і перевірити чи затрати, понесенні у зв'язку з запровадженням системи податкового планування є меншими за вигоди, отримані підприємством завдяки податковому плануванню.

ЗНАЧУЩІСТЬ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Багрій Конон Леонідович
Чернівецький торговельно-економічного інститут Державного торговельно-економічного університету (м. Чернівці)

Основними цілями суб'єкта господарювання є побудова системи ефективного та своєчасного використання методів податкового планування, що є інструментом податкового менеджменту. В межах цієї системи мають бути розроблені моделі найкращої системи організації діяльності підприємства, беручи до уваги вимоги чинного законодавства.

Податковий менеджмент охоплює три рівні податкової політики:

- державний податковий менеджмент – регламентація оподаткування, контроль за сплатою податкових платежів, організація роботи контролюючих органів щодо адміністрування податків та зборів;

- податковий менеджмент підприємства – вибір найбільш ефективного варіанта сплати податкових платежів при альтернативних напрямах господарської діяльності (оптимізація);

- податковий менеджмент громадян – вибір такої форми сплати податків, яка найбільше влаштовує фізичну особу та сприяє підвищенню її добробуту.

Тільки виконання повного спектра робіт дозволить найефективніше організувати податковий менеджмент на підприємствах.

Найважливішою частиною концепції податкового планування є її принципи – основні теоретичні положення, що визначають сутність та основи податкового планування та їх теоретичне обґрунтування.

На сьогодні серед науковців немає одностайності щодо принципів податкового планування.

За розмірами та різноманітністю тлумачень принципів податкового планування їх можна класифікувати на загальні та спеціальні. Загальні принципи податкового планування характеризують взаємозв'язок внутрішньогосподарського планування й управління з податковим плануванням.

Ці принципи притаманні будь-якому виду бізнес-планування, включно з податковим плануванням як підсистемою внутрішньогосподарського планування та менеджменту (управління підприємством). Вони включають такі принципи: системність, участь (колегіальність), безперервність, гнучкість і точність. При цьому особливі принципи притаманні лише податковому плануванню. Вони визначають специфіку процесу податкового планування, його відмінні риси в системі управління підприємством. Включають принципи законності, оптимальності, альтернативності, комплексності, перспективності та природності.

Податки є одними з найбільших витрат, з якими стикається будь-яка компанія; менша сплата може означати більший прибуток і, своєю чергою, більшу вартість для акціонерів. Тому не дивно, що компанії прагнуть зменшити суму, яку вони платять.

Американські вчені виділяють такі рекомендації керівникам компанії щодо підвищення ефективності податкового менеджменту на підприємстві:

1) Прийняття відповідальності за контроль над податковими ризиками;

2) Регулярна та систематична участь у діяльності з моніторингу ризиків;

3) Виховування відповідного мислення щодо ризику.

Активна роль керівництва компанії в управлінні податковою політикою приводить до більш збалансованої ситуації щодо ризиків, сплати податків та отримання прибутків.

Слід також зазначити, що разом із податковим менеджментом такий вид менеджменту, як фінансовий менеджмент, займається мінімізацією ризиків суб'єкта господарювання.

До функцій фінансової дирекції належать: фінансовий аналіз і планування; управління рухом грошових коштів; управління фінансовими ризиками; амортизаційна, дивідендна, валютна, кредитна і податкова політика.

Також, необхідно виділити і чотири основних групи ризиків, якими управляє фінансовий менеджмент компанії, а саме: ринковий, кредитний, операційний та ризик ліквідності.

Отже, фінансовий менеджмент разом із податковим менеджментом компанії дозволить управляти ризиками, вивільнювати додаткові кошти, тим самим дозволяючи стабілізувати стан компанії, дати їй можливість розвиватися й отримувати конкурентні переваги, що в перспективі приведе до підвищення конкурентоспроможності компанії. Водночас, податковий менеджмент є однією із найважливіших частин фінансового планування компанії. До того ж, фінансова стабільність напряму залежить від ефективно побудованого податкового менеджменту, оскільки саме він організовує баланс фінансово-господарської діяльності з оподаткуванням.

Перспективні напрямки вдосконалення податкового менеджменту лежать у трьох взаємодіючих сферах діяльності підприємства, що регулюється окремими правовими нормами фінансово-бюджетної діяльності та відповідними законодавчими актами держави, та визначає:

1) встановлення інструментів виконання податкових зобов'язань суб'єктів податкових правовідносин;

2) прийняття науково обґрунтованих важелів поточного втручання в реалізацію державних бюджетів стимулювального характеру, у тому числі шляхом реалізації норм податкового законодавства та імплементації міжнародних норм;

3) розробка механізмів стимулювання оподаткування на основі збалансування інтересів підприємства та держави з урахуванням досвіду, який демонструє успішні результати в цьому питанні.

РОЗВИТОК ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Квашук Олена Володимирівна
Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу Уманського національного університету садівництва (м. Умань)

Тенденції переходу до ринкової економіки у сфері державного управління супроводжувалися спробами удосконалення податкової системи. Реформа та створення нової законодавчої бази в сфері оподаткування має ґрунтуватися на фундаменті існуючої податкової системи та відповідати тенденціям розвитку оподаткування в країнах Заходу. Метою реформування податкової системи України має бути створення податкової системи, сприятливої для економічного зростання. В контексті досягнення